

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA

**NOWE STANDARDY
BUDOWNICTWA DROGOWEGO**

KOMIETET STERUJĄCY ds. optymalizacji procesu inwestycji drogowych

15 stycznia – 11 lipca 2016 roku

Przedstawiciele: wykonawcy i projektanci branży drogowej, środowiska naukowe oraz strona społeczna

Pięć Grup Roboczych - zadania:

Techniki /technologii:	rekomendacja optymalnych rozwiązań planowania i budowy dróg,
Zamówień publicznych:	rekomendacja modelu zamówień przyjaznego dla zamawiających i wykonawców,
Prawa ogólnego:	weryfikacja dotychczasowych przepisów i zalecenia zmian,
Finansowania infrastruktury:	zbadanie sposobów rozwoju źródeł finansowania,
Forum kontraktowego:	wypracowania modelu współpracy firm budowlanych i inwestorów.

W dniach 13 kwietnia - 13 maja 2016 r. trwały **konsultacje publiczne** rekomendowanych rozwiązań w zakresie **propozycji optymalizacji** procesu realizacji inwestycji drogowych.

Propozycje te zostały wypracowane przez Grupy Robocze oraz przyjęte przez Komitet Sterujący.

Następnie propozycje zostały skierowane do wdrożenia lub realizacji.

Rekomendacje zostały podzielone na działania, które:

- można przeprowadzić w ramach prac w resorcie infrastruktury i budownictwa
- wymagają współpracy międzyresortowej

30 maja 2016 r. Minister Infrastruktury i Budownictwa podpisał **zarządzenie w sprawie utworzenia Rady Ekspertów** działającej przy Ministrze.

W jej skład weszło 28 przedstawicieli:

- zamawiających (GDDKiA, Związku Województw RP, Związku Powiatów Polskich, Unii Metropolii Polskich, Związku Miast Polskich, Związku Gmin Wiejskich),
- wykonawców (PZPB, OIGD, PKD, PSWNA, SPC, SIDIR),
- partnerów społecznych (ZWPD RP, NSZZ Solidarność).

W zarządzeniu powołującym Radę Ekspertów określono sposób wyboru jej składu, cel, formę procedowania.

W zakres kompetencji Rady Ekspertów wchodzi wypracowanie:

- wzorca umowy na realizację zamówienia,
- wytycznych dotyczących sporządzania opisów przedmiotu zamówienia,
- wytycznych dotyczących prowadzenia postępowań przetargowych,
- docelowej formuły działań Narodowego Forum Kontraktowego jako następcy Rady Ekspertów.

Wyniki prac Rady będą mogły być wydawane przez Ministra jako wzory, przykłady i standardy na podstawie zmienionej ustawy o drogach publicznych.

Rada Ekspertów dotychczas wypracowała i przyjęła:

- **alokację ryzyk** (tzw. matrycę ryzyk) w kontraktach na roboty inżynieryjne liniowe w modelu „zaprojektuj i wybuduj” (kiedy projekt jest dostarczany przez wykonawcę) - **jako podstawę do opracowania „wzorca” umowy na realizację zamówienia,**
- **katalog pozacenowych kryteriów oceny ofert** z podziałem na roboty budowlane (duże kontrakty), projektowanie, nadzory w postępowaniach przetargowych o udzielenie zamówienia.

Proces wdrażania rekomendacji KOMITETU STERUJACEGO

Prace legislacyjne

Została przygotowana nowelizacja ustaw:

- nadająca ministrowi właściwemu ds. transportu kompetencje w zakresie wydawania rekomendacji i zaleceń odnoszących się do wymagań techniczno-budowlanych,
- wprowadzająca możliwość współfinansowania zadań realizowanych na drogach publicznych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Projekty te zostały podpisane przez Prezydenta RP

Proces wdrażania rekomendacji KOMITETU STERUJĄCEGO

Rozwiązania techniczne:

Wykonane zostały opracowania eksperckie:

- Wytyczne projektowania obciążeń drogowych obiektów mostowych wg Eurokodów w celu zastąpienia wymagań opartych na normie PN-85/S-10030,
- Wytyczne poszerzania jezdni o dodatkowe pasy ruchu w zależności od przewidywanego natężenia ruchu drogowego.

Trwają konsultacje tych opracowań ze środowiskiem branżowym.

Proces wdrażania rekomendacji KOMITETU STERUJACEGO

W najbliższym czasie planujemy przyjęcie:

- standardowego wzoru umowy na realizację w systemie „zaprojektuj i zbuduj”,
- standardowego wzoru umowy na usługi Niezależnego Inżyniera.

Pozwoli to na zastosowania nowych wzorów umów w przetargach w trybie „zaprojektuj i zbuduj” ogłaszanych od drugiego kwartału 2017.

Proces wdrażania rekomendacji KOMITETU STERUJACEGO

W przygotowaniu:

- Analiza efektywności przejść dla zwierząt dziko żyjących na drogach publicznych w Polsce,
- Analiza wraz z rekomendacjami optymalizacji i opracowania szczegółowych warunków technicznych budowy i utrzymania dróg publicznych,
- Analizy wraz z rekomendacjami optymalizacji i opracowania szczegółowych warunków technicznych budowy i utrzymania drogowych obiektów inżynierskich.

Proces wdrażania rekomendacji KOMITETU STERUJACEGO

W przygotowaniu:

- 31 stycznia 2017 r. podpisano umowę z Instytutem Badawczym Dróg i Mostów na opracowanie „Analiza efektywności przejść dla zwierząt dziko żyjących na drogach publicznych w Polsce”;
- Wyniki analizy będą stanowiły podstawę do opracowania wspólnie z Ministrem Środowiska zaleceń dotyczących budowy i utrzymania przejść dla zwierząt, optymalnych ze względu na koszty ich budowy i utrzymania oraz warunki bytowania zwierząt;
- Zalecenia te, w formie wytycznych, będą mogły być stosowane przy realizacji inwestycji drogowych przez wszystkich zarządców dróg, w tym samorządowych. Przyczynią się także do optymalizacji wymagań i kosztów budowy tego typu przejść.

Proces wdrażania rekomendacji KOMITETU STERUJACEGO

W przygotowaniu:

- Opracowanie zasad projektowania oraz katalogu standardowych urządzeń ochrony przed hałasem,
- Opracowanie zasad projektowania oraz katalogu standardowych nasadzeń i zieleni w pasie drogowym,
- Opracowanie katalogu typowych konstrukcji drogowych obiektów mostowych.

Nowa umowa z wykonawcami

Kluczowe zmiany:

- zrównoważony podział ryzyk,
- samodzielność niezależnego inżyniera,
- ochrona podwykonawców,
- mniejsza ilość i szybsze rozstrzyganie sporów,
- racjonalny system kar,
- obowiązek zatrudniania na umowę o pracę.

Nowa umowa z wykonawcami

Klauzula	Zakres zmiany
Koszt	Przywrócono możliwość uwzględnienia w Koszcie Zysku (w zakresie wyceny zmian i pokrycia Kosztów wynikających z roszczeń).
Data odniesienia	Zmieniono na 14 dni przed terminem złożenia oferty.
Prawa autorskie	Zmieniono termin przekazania/przejęcia praw autorskich na dzień dokonania zapłaty (był dzień przekazania dokumentacji).
Godziny pracy	Zrezygnowano z zapisu zobowiązującego Wykonawcę do pracy przez 6 dni w tygodniu, w godz. 6-22.
Inżynier	Doprecyzowano zakres uprawnień Inżyniera.
Gwarancja Jakości	<ul style="list-style-type: none">• Zrezygnowano ze stosowania kryterium Gwarancja Jakości,• Określono jednakowe okresy Gwarancji Jakości (5 lat w przypadku nawierzchni bitumicznych, 10 lat dla nawierzchni betonowych),• Określono wymagania jakie nawierzchnia ma spełniać po upływie okresu gwarancji.

Klauzula	Zakres zmiany
Zabezpieczenie należytego wykonania	Wprowadzono możliwość wniesienia zabezpieczenia w częściach 30% przed podpisaniem umowy, 70% potrącane z należnych płatności do połowy okresu realizacji).
Podwykonawcy	Doprecyzowano zakres zobowiązań Wykonawcy i Inżyniera wobec Podwykonawców (np. określono wymagane i zabronione zapisy umowne, kary dla podwykonawców, rozliczenia robót).
Raporty	Zrezygnowano z obowiązku sporządzania raportów dziennych.
Personel	Wprowadzono obowiązek zatrudniania na umowę o pracę.
Projektowanie	<ul style="list-style-type: none"> Wykreślono zapis zobowiązujący Wykonawcę do złożenia oświadczenia, że zapoznał się z dokumentami Zamawiającego, Zrezygnowano z zapisu, że na Wykonawcy ciąży obowiązek wykazania, że błędów w dokumentacji nie mógł stwierdzić przed złożeniem oferty.

Klauzula	Zakres zmiany
Program/ harmonogram	<ul style="list-style-type: none">• Zrezygnowano z obowiązku zatwierdzania harmonogramu przez Inżyniera,• Umożliwiono Wykonawcy wprowadzenie zmian harmonogramu bez akceptacji Inżyniera (Wykonawca odpowiada za program i za dotrzymanie terminów).• zrezygnowano z kar za nieprzedłożenie aktualizacji harmonogramu.
Kary umowne	<ul style="list-style-type: none">• Zrezygnowano z kar porządkowych np. za niezłożenie raportu, aktualizacji programu,• Wprowadzono kwoty zatrzymane tytułem zabezpieczenia zapłaty kary umownej za niedotrzymanie Kamienia Milowego, zamiast natychmiastowego naliczania kar, które w przypadku dotrzymania Czasu na Ukończenie zostaną zwrócone Wykonawcy,• Odstąpiono od naliczania odrębnej kary umownej za niedotrzymanie Kamieni Milowych i niedotrzymanie Czasu na Ukończenie (w poczet każdej kolejnej kary zostanie zaliczona kara poprzednia – kary nie sumują się lecz uzupełniają).
Zmiany	<ul style="list-style-type: none">• Przywrócono zapis, że uprawniony do wprowadzania zmian na podstawie klauzuli 13.1 jest Inżynier,• Wprowadzono honorarium dla Wykonawcy w wysokości 10% oszczędności wynikających ze zmiany,• Jednoznacznie określono zasady wyceny zmiany (na podstawie Secocenbud).

Klauzula	Zakres zmiany
Waloryzacja	Zrezygnowano z ograniczenia wartości korekt z tytułu waloryzacji (było 1%).
Okres przeglądów i rozliczeń	Określono czas trwania okresu na 15 miesięcy.
Zmiany	<ul style="list-style-type: none">• Przywrócono zapis, że uprawniony do wprowadzania zmian na podstawie klauzuli 13.1 jest Inżynier,• Wprowadzono honorarium dla Wykonawcy w wysokości 10% oszczędności wynikających ze zmiany,• Jednoznacznie określono zasady wyceny zmiany (na podstawie Secocenbud).

Nowe warunki udziału w postępowaniu

Wiedza i doświadczenie – Roboty budowlane:

- wykonawca musi wykazać się wiedzą i doświadczeniem w okresie ostatnich 7 lat,
- wykonawca musi posiadać doświadczenie w wykonaniu 1 zadania,
- wartość zadania to 50% wartości szacunkowej, lecz nie więcej niż 200 mln zł netto,
- doświadczenie w budowie obiektów mostowych wg zasady: na każde 5 obiektów przewidzianych do realizacji wymagane doświadczenie wykonania 1 obiektu (zmniejszenie z wymaganych 50% ilości obiektów do 20%).

Nowe warunki udziału w postępowaniu

Osobiste wykonanie kluczowej części zamówienia przez wykonawcę:

- roboty nawierzchniowe,
- roboty nawierzchniowe i roboty ziemne.

Nowe pozacenowe kryteria oceny ofert:

- termin realizacji,
- personel wykonawcy,
- właściwości przeciwpółlizgowe nawierzchni,
- równość podłużna nawierzchni,
- grunt rodzimy do wykorzystania/wbudowania na placu budowy.

W postępowaniach przetargowych na projekt i budowę odcinków S61 Ostrów Mazowiecka – Szczuczyn (Via Baltica):

- węzeł Łomża Zachód – węzeł Kolno (bez węzła),
- węzeł Kolno – węzeł Stawiski,

**będą obowiązywały nowe standardy
budownictwa drogowego**

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA

Dziękujemy za uwagę!